

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO
TYRIMŲ SKYRIUS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6170 / 239 6185
El. p.: tyrimai@lrs.lt; info@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt/info

**Analitinė apžvalga
19/49**

2019-09-12

**2016–2020 m. kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo veikla teisėkūros srityje
(I–VI sesijų apžvalga)**

Turinys

1. Seimo veikla teisėkūros srityje: 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijų statistinių duomenų palyginimas.....	2
2. Seimo veiklos rodiklių palyginimas: 1992–2020 m. laikotarpio kadencijos	10
Apibendrinimai	13

Darbe analizuojama Seimo veikla teisėkūros srityje. Palyginus dviejų kadencijų (I – VI sesijų) teisėkūros duomenis, matyti, kad 2016–2020 m. kadencijoje, nepaisant karts nuo karto kylančių diskusijų dėl priimamų teisės aktų gausos, ženkliai išaugo tiek užregistruotų teisės aktų projektų, tiek ir priimtų teisės aktų skaičius.

Atkreiptinas dėmesys, kad nors priimtų teisės aktų skaičius šią kadenciją ir išaugo, visgi ypatingos skubos ir skubos tvarka priimamų teisės aktų skaičius žymiai sumažėjo. Itin ryškus tokios tvarkos taikymo pokytis matyti VI (pavasario) sesijoje.

Šią Seimo kadenciją taip pat išryškėjo nepalanki Vyriausybės dalyvavimo teisėkūros procese tendencija – itin sumažėjo Vyriausybės priimtų (iš registruotų) teisės aktų projektų dalis.

Pirmoje apžvalgos dalyje lyginami dviejų paskutiniųjų, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m., kadencijų (I–VI sesijų) Seimo veiklos statistiniai duomenys. Antroje dalyje pateikiami apibendrinti septynių kadencijų (nuo 1992 m.) Seimo veiklos teisėkūros srityje rodikliai per pirmąsias šešias sesijas, išryškinant teisėkūros tendencijas bei aktualiausias problemas.

Informacija parengta remiantis Seimo posėdžių sekretoriato pateikta informacija apie Seime įregistruotus, svarstytus ir priimtus teisės aktų projektus.

1. Seimo veikla teisėkūros srityje: 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijų statistinių duomenų palyginimas

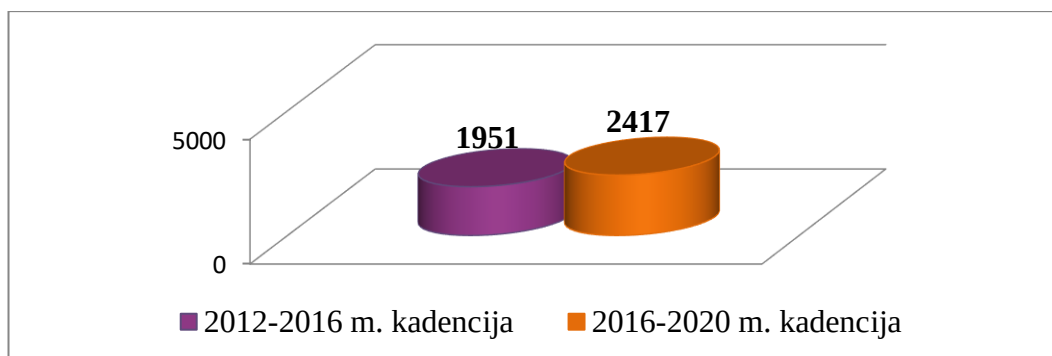
2012–2016 m. kadencijos Seimas į plenarinius posėdžius rinkosi kur kas rečiau nei 2016–2020 m. kadencijos Seimas – atitinkamu laikotarpiu, I–VI sesijų metu, surengta 266 ir 320 posėdžių (+54).

2016–2020 m. kadencijos Seimas priėmė 466 teisės aktais daugiau nei praėjusios kadencijos Seimas – atitinkamai priimti 1 954 ir 2 417 teisės aktai (žr. 1 lentelę, 1 pav.). Šią kadenciją daugiau priimta tiek įstatymų (+308), tiek nutarimų (+140), tiek ir kitų teisės aktų (+18) (žr. 1 lentelę ir 1 pav.).

1 lentelė. Lietuvos Respublikos Seimo iš viso priimti teisės aktai

Sesija	2012–2016 m. kadencija				2016–2020 m. kadencija			
	Posėdžių skaičius	Įstatymų skaičius	Nutarimų skaičius	Kitų teisės aktų sk.	Posėdžių skaičius	Įstatymų skaičius	Nutarimų skaičius	Kitų teisės aktų sk.
I	20	95	93	5	29	102	102	5
II	54	234	89	10	62	287	122	13
III	46	171	87	5	49	295	94	5
IV	51	229	80	6	60	320	112	8
V	45	376	68	5	60	387	117	9
VI	50	319	74	5	60	339	85	13
Iš viso	266	1 424	491	36	320	1 732	631	54
		1 951				2 417		
Pokytis: (1) Posėdžiai: +54 (2) Priimta įstatymų: +308 (3) Priimta nutarimų: + 140 (4) Priimta kitų teisės aktų: +18 (5) Iš viso priimta teisės aktu: +466								

Per šešias šios kadencijos sesijas priimti 1 732 įstatymai. Lyginant atitinkamus septynių kadencijų laikotarpius, tai yra didžiausias rodiklis. Mažiausiai įstatymų priimta 1992–1996 m. kadencijos metu – 571 įstatymas (žr. 7 lentelę ir 14 pav.).

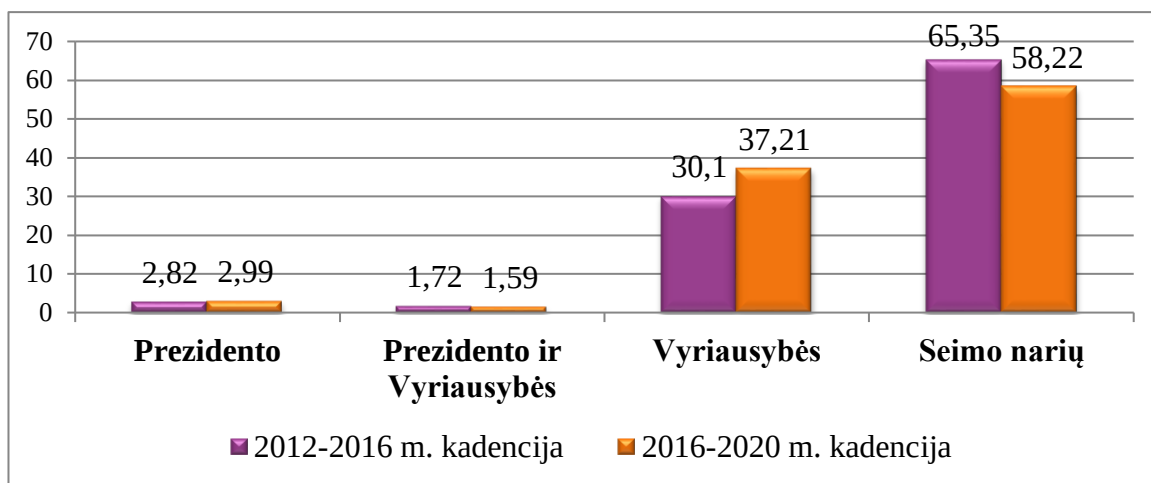
1 pav. Priimtų teisės aktų skaičius, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijos

Tiek praėjusioje, tiek ir šioje kadencijoje įstatymai sudarė didžiąją visų priimtų teisės aktų dalį – atitinkamai 72,99 proc. ir 71,66 proc. nuo visų priimtų teisės aktų (žr. 2 pav.). Atkreiptinas dėmesys, kad jei procentine išraiška rezultatas beveik panašus ir skirtumas tesudaro 1,33 proc., tai skaitine išraiška skirtumas kur kas didesnis – 308.

Sesija	2012–2016 m. kadencija				2016–2020 m. kadencija			
	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių
I	16	8	66	247	30	8	77	300
II	13	11	88	513	21	11	192	449
III	15	13	147	442	16	12	233	416
IV	18	10	202	381	9	13	333	404
V	23	10	278	325	20	10	323	411
VI	15	9	285	406	19	7	273	259
Iš viso	100	61	1 066	2 314	115	61	1 431	2 239
	3 541				3 846			
% nuo visų įregistr.	2.82	1,72	30,10	65,35	2,99	1,59	37,21	58,22

Pokytis:
 (1) Iš viso registruota projektų: +305
 (2) Prezidento registruotų projektų: +15
 (3) Prezidento ir Vyriausybės registruotų projektų: 0
 (4) Vyriausybės registruotų projektų: +365
 (5) Seimo nariu registruotų projektų: -75

Respublikos Prezidento teiktų teisės aktų projektų dalis šią kadenciją, palyginti su praėjusia, nežymiai didesnė – atitinkamai 2,99 proc. (115 projektų) ir 2,82 proc. (100 projektų). Vertinant dviejų kadencijų rodiklius šiuo aspektu, pastebėtina, kad tiek, kiek padidėjo Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų dalis (7,11 proc.), tiek apytiksliai sumažėjo Seimo narių registruotų teisės aktų projektų dalis (7,13 proc.). (žr. 3 pav.).

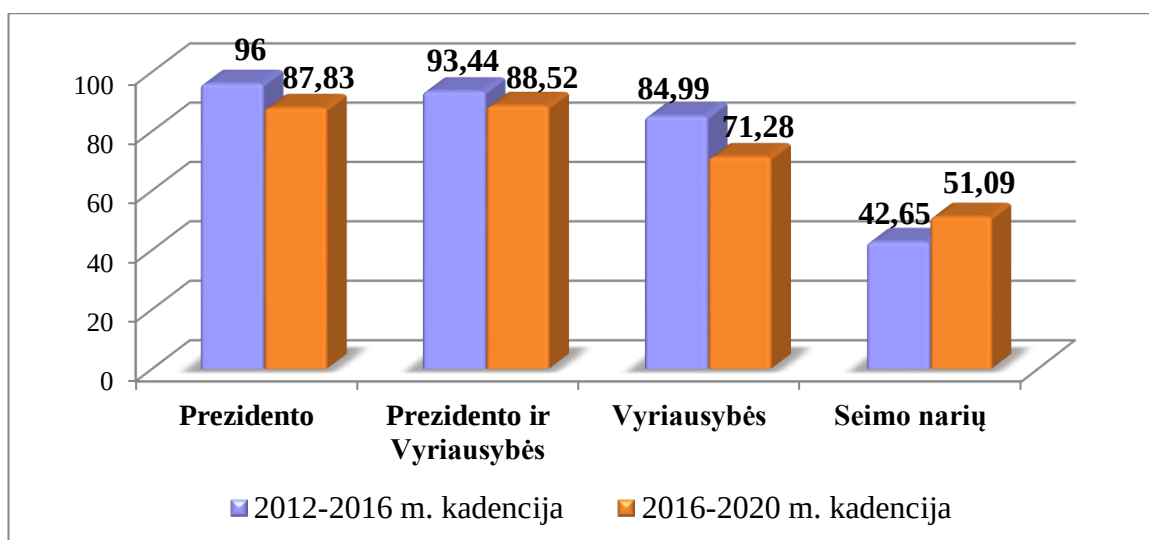
3 pav. Registruotų teisės aktų projektų skaičius, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijos (proc.)

2016–2020 m. kadencijoje Seimo narių užregistruotų ir priimtų teisės aktų projektų skaičiaus santykis sudarė 51,09 proc. (1 144 projektai), o praėjusioje kadencijoje šis rodiklis buvo ryškiai mažesnis – 42,65 proc. (987 projektai). Tad galima teigti, kad Seimo narių teisės aktų leidybos iniciatyvos teisės realizavimo efektyvumas šią kadenciją padidėjo 8,44 proc. (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Teisės aktų leidybos iniciatyvos teisės realizavimo efektyvumas (priimta iš registruotų teisės aktų projektų)

Sesija	2012–2016 m. kadencija				2016–2020 m. kadencija			
	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių
I	16	7	63	125	27	6	41	196
II	13	9	80	220	21	11	160	239
III	14	13	133	186	16	12	204	200
IV	17	9	176	155	8	11	293	205
V	22	10	256	138	16	10	215	212
VI	14	9	196	163	13	4	107	92
Iš viso	96	57	904	987	101	54	1 020	1 144
	2 044				2 319			
	Pokytis: +275							
% nuo įregistr.	96,00	93,44	84,99	42,65	87,83	88,52	71,28	51,09

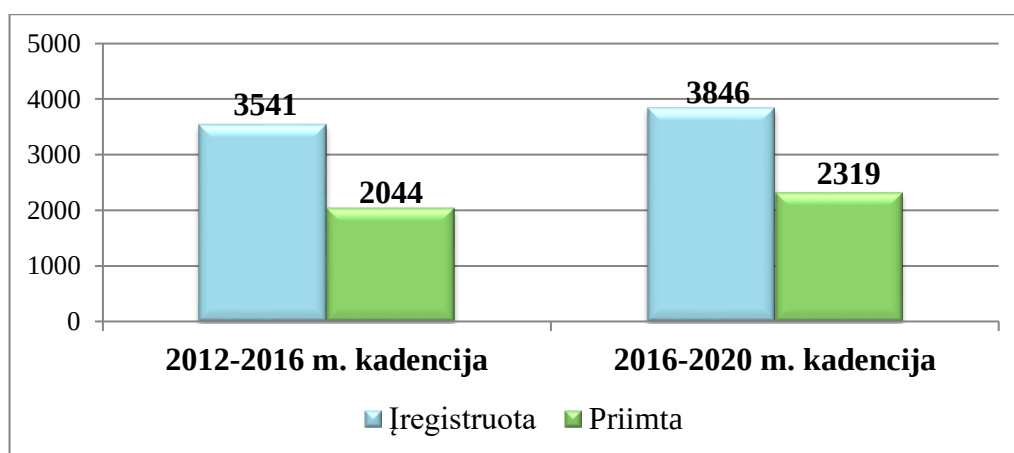
2012–2016 m. kadencijoje iš Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų priimta 84,99 proc. projektų, o šioje kadencijoje Vyriausybės parengti ir registruoti projektai sulaukė akivaizdžiai mažesnio Seimo pritarimo – priimta tik 71,28 proc. Taigi, atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų realizavimas šią kadenciją akivaizdžiai sumažėjo, ir lyginant dviejų kadencijų rodiklius matyti, kad skirtumas sudaro net 13,71 proc. (žr. 3 lentelę ir 4 pav.).

4 pav. Priimtų teisės aktų projektų skaičius nuo registruotų teisės aktų projektų skaičiaus pagal iniciatorius, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijos (proc.)

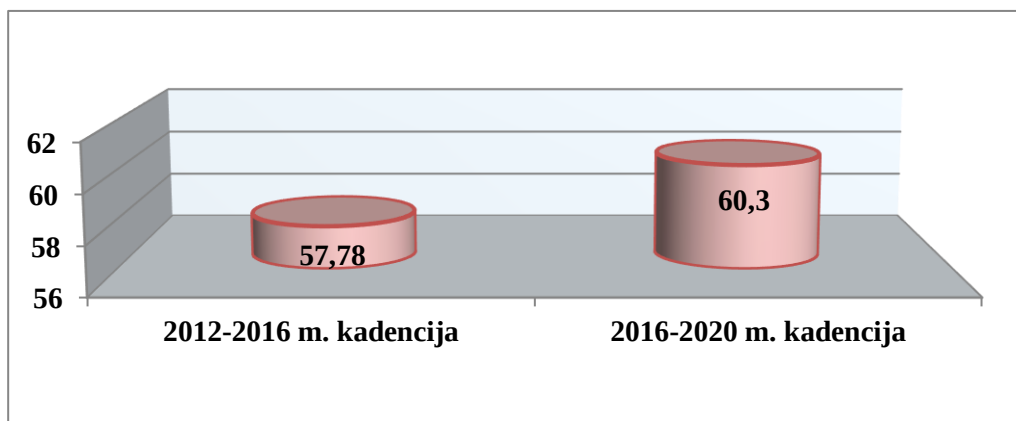
Šią kadenciją, palyginti su praėjusia kadencija, sumažėjo Respublikos Prezidento užregistruotų teisės aktų realizavimo efektyvumas – nuo 96 proc. iki 87,83 proc., taip pat sumažėjo ir Respublikos Prezidento kartu su Vyriausybe užregistruotų teisės aktų projektų realizavimas – 93,44 proc. praėjusią kadenciją, o šią – 88,52 proc.

Lyginant dviejų kadencijų rodiklius ir vertinant priimtų teisės aktų projektų skaičių nuo registruotų teisės aktų skaičiaus, matyti, kad 2012–2016 m. kadencijoje buvo registruotas 3 541 teisės aktų projektas, o priimti 2 044 projektai. Tuo metu 2016–2020 m. kadencijoje buvo registruota 305 projektais daugiau (3 846), o priimta 275 projektais daugiau – 2 319 projektai (žr. 5 pav.).

5 pav. Užregistruotų ir priimtų teisės aktų projektų skaičius, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijos

Bendras priimtų teisės aktų projektų skaičius procentais nuo įregistruotų teisės aktų projektų skaičiaus 2012–2016 m. kadencijoje sudaro 57,78 proc., o 2016–2020 m. kadencijoje – 60,3 proc. Galima teigti, kad teisės aktų projektų realizavimo rodikliai analizuojamais laikotarpiais iš esmės nesiskiria (žr. 6 paveikslą).

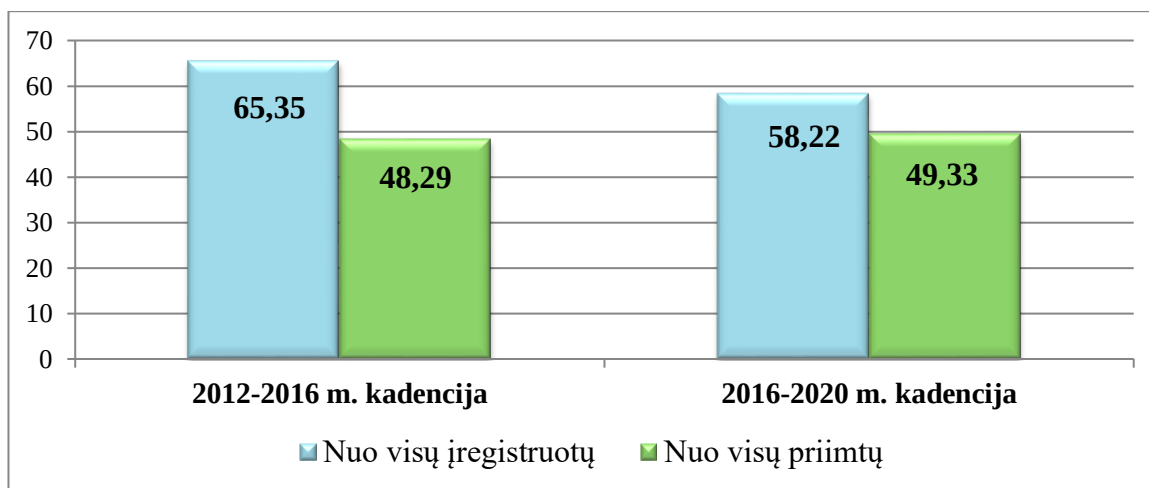

6 pav. Priimtų teisės aktų projektų skaičius nuo užregistruotų projektų skaičiaus, 2012–2016 ir 2016–2020 m. kadencijos (proc.)

Pastarasis 2016–2020 m. kadencijos rodiklis – priimtų teisės aktų projektų skaičius procentais – yra vienas iš mažiausių, vertinant Seimo 1992–2020 m. laikotarpio septynias kadencijas. Mažesni yra tik 2008–2012 m. ir 2012–2016 m. kadencijų rodikliai – atitinkamai 54,8 proc. ir 57,7 proc. (žr. 7 lentelę).

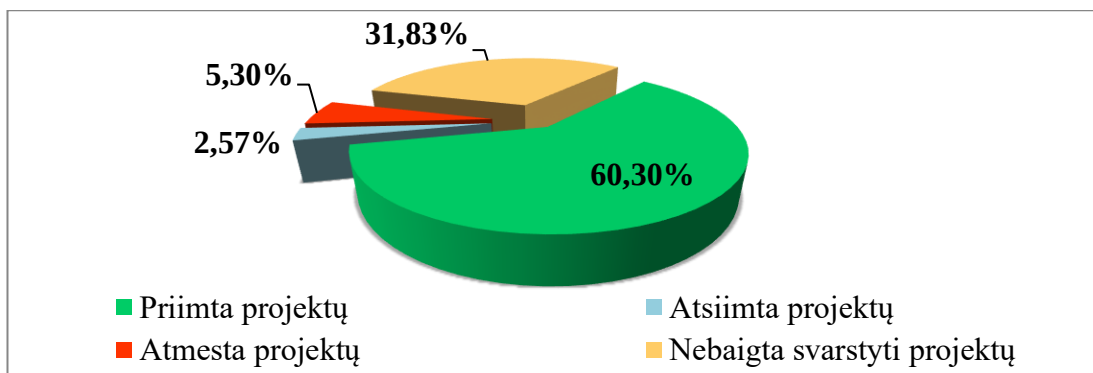
Vertinant Seimo narių registruotų teisės aktų projektų skaičių **nuo visų registruotų teisės aktų** skaičiaus, matyti, kad šią kadenciją, palyginti su praėjusia kadencija, šis rodiklis yra sumažėjęs – atitinkamai 58,22 proc. (2016–2020 m.) ir 65,35 proc. (2012–2016 m.).

Seimo narių registruotų ir priimtų teisės aktų projektų skaičiaus dalis **nuo visų priimtų projektų** skaičiaus šią kadenciją yra nežymiai didesnė palyginti su praėjusios kadencijos rodikliu – atitinkamai 49,33 proc. ir 48,29 proc. (žr. 7 pav.)

7 pav. Seimo narių registruotų teisės aktų projektų skaičius nuo visų registruotų ir visu priimtų teisės aktų, 2012–2016 ir 2016–2020 m. kadencijos (proc.)

2016–2020 m. kadencijoje iš visų 3 846 įregistruotų teisės aktų projektų 60,30 proc. projektų buvo priimta, 5,30 proc. – atmesta, 2,57 proc. – atsiimta ir 31,83 proc. projektų nebaigta svarstyti (žr. 8 pav.).

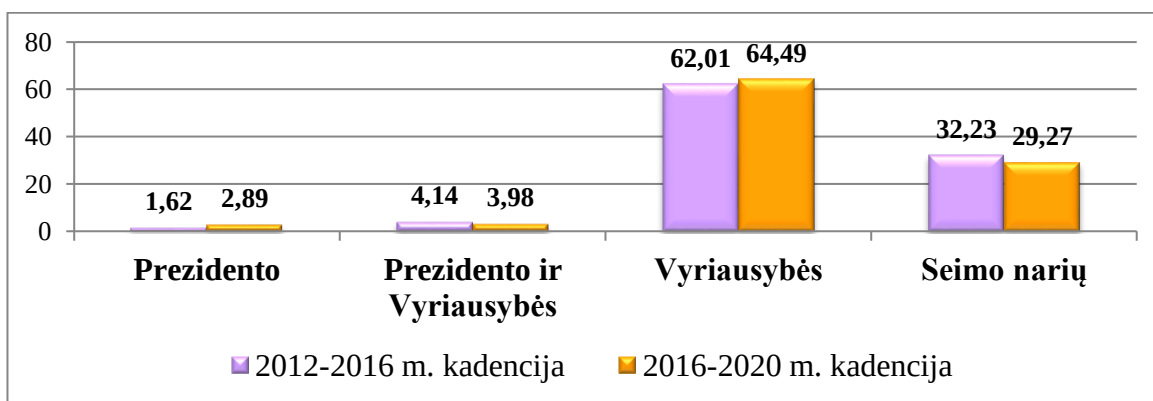
8 pav. Respublikos Prezidento, Vyriausybės ir Seimo narių registruoti teisės aktų projektai, 2016–2020 m. kadencijos Seimas, I–VI sesijos (iš viso 3 846 projektai)

Verinant duomenis įstatymų projektų inicijavimo ir priėmimo aspektu matyti, kad daugiausiai priimtų įstatymų 2016–2020 m. kadencijoje inicijavo Vyriausybė – 64,49 proc. (praėjusioje taip pat daugiausia – 62,01 proc.). Seimo nariai šiuo laikotarpiu inicijavo 29,27 proc. visų priimtų įstatymų – tai yra kiek mažesnis rodiklis už prieš tai buvusios kadencijos, kai buvo priimta 32,23 proc. Seimo narių inicijuotų įstatymų (žr. 4 lentelę, 9 pav.).

4 lentelė. Priimta įstatymų pagal įstatymų projektų iniciatorius

Sesija	2012–2016 m. kadencija				2016–2020 m. kadencija			
	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių	Prezidento	Prezidento ir Vyriausybės	Vyriausybės	Seimo narių
I	1	8	73	13	0	8	40	54
II	3	15	164	52	21	8	172	86
III	2	5	95	69	16	11	176	92
IV	7	13	114	95	3	13	246	60
V	7	9	263	97	2	10	235	140
VI	3	9	174	133	8	8	248	75
Iš viso	23	59	883	459	50	58	1 117	507
	1 424				1 732			
% nuo visų priimtų	1,62	4,14	62,01	32,23	2,89	3,35	64,49	29,27

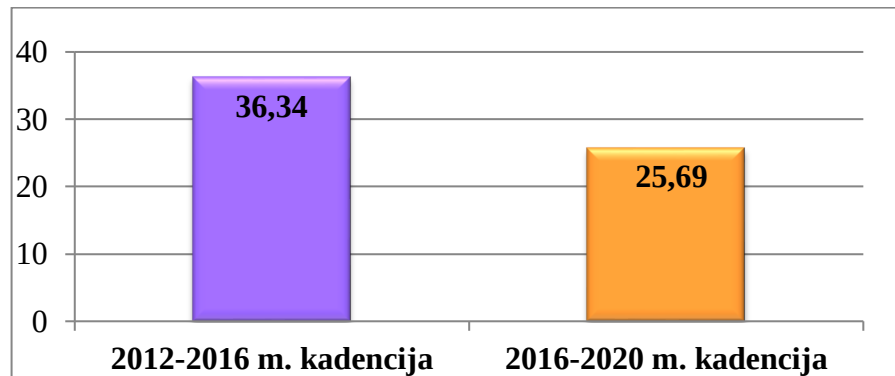
Respublikos Prezidento inicijuotų ir priimtų įstatymų lyginamoji dalis šią kadenciją sudaro 2,89 proc., o praėjusios kadencijos atitinkamu laikotarpiu – 1,62 proc. Taigi, matyti, kad tiek 2012–2016 m. kadencijoje, tiek 2016–2020 m. kadencijoje kalbant apie priimtų įstatymų kiekį akivaizdžiai dominuoja Vyriausybė.

9 pav. Priimta įstatymų pagal projektų iniciatorius, 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijos (proc.)

Skubos ir ypatingos skubos tvarka I–VI sesijų laikotarpiu priimtų teisės aktų dalis nuo visų priimtų teisės aktų šioje kadencijoje sumažėjo, ir gana ženkliai.

2012–2016 m. kadencijoje iš viso buvo priimtas 1 951 teisės aktas, o skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai (įstatymai, nutarimai bei ratifikavimo dokumentai) sudarė 36,34 proc. (709 teisės aktai). 2016–2020 m. kadencijos I–VI sesijų metu iš viso buvo priimtai kur kas daugiau teisės aktų – 2 417, o skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai sudarė 25,69 proc. (621 teisės aktas) nuo visų priimtų teisės aktų (žr. 10 pav.).

10 pav. Priimtų teisės aktų, svarstytų ypatingos skubos ir skubos tvarka, skaičius procentais palyginti su visų priimtų teisės aktų skaičiumi

Skubos ir ypatingos skubos priimtų įstatymų dalis (iš visų tokia tvarka priimtų teisės aktų) praėjusią kadenciją sudarė 28,09 proc., o šią – 19,16 proc. (čia neskaičiuojami ratifikavimo dokumentai – 2012–2016 m. kadenciją tokiu būdu jų priimta 2,41 proc., o šią – tik 1,37 proc.). Skubos ir ypatingos skubos tvarkos taikymas priimant nutarimus praėjusios kadencijos metu buvo kiek dažnesnis nei šios kadencijos metu – atitinkamai 5,84 proc. ir 5,17 proc. (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Teisės aktų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka

Sesija	2012–2016 m. kadencija						2016–2020 m. kadencija					
	Įstatymai		Nutarimai		Ratifikavimo dokumentai		Įstatymai		Nutarimai		Ratifikavimo dokumentai	
	YST	ST	YST	ST	YST	ST	YST	ST	YST	ST	YST	ST
I	34	4	20	0	8	0	12	17	51	0	5	0
II	78	2	26	1	13	0	32	76	17	3	1	0
III	55	13	22	0	2	0	68	29	28	0	8	0
IV	64	18	20	0	11	0	17	62	10	0	9	0
V	134	18	21	0	8	0	22	88	14	0	8	0
VI	91	37	4	0	5	0	0	40	2	0	2	0
Iš viso	456	92	113	1	47	0	151	312	122	3	33	0
% nuo priimtų t. aktų	28,09		5,84		2,41		19,16		5,17		1,37	
Pokytis: (1) Įstatymų priimta: -85 (2) Nutarimų priimta: +11 (3) Ratifikavimo dok. priimta: -14												

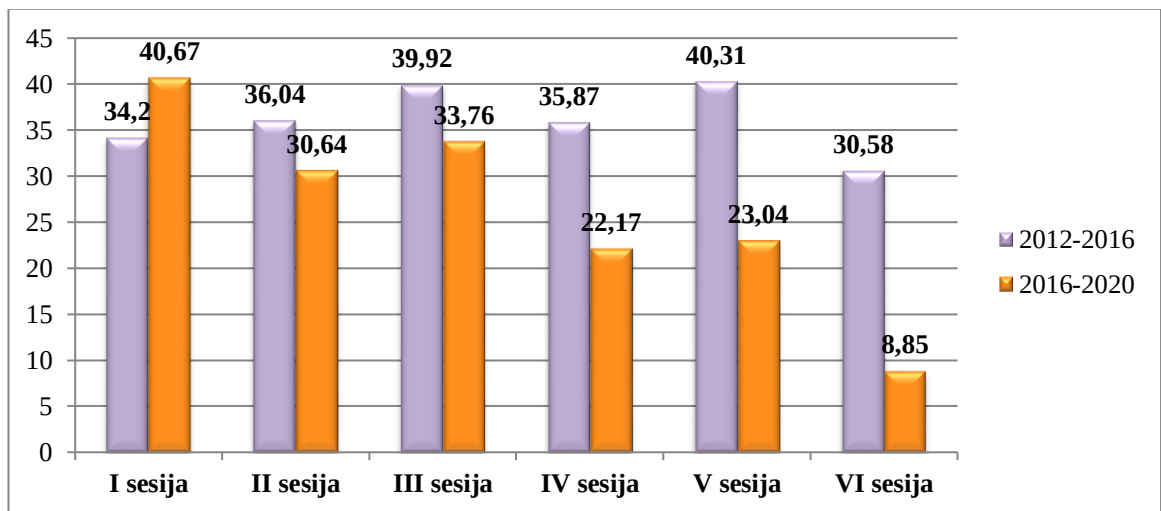
Paaškinimai: „YST“ – ypatingos skubos tvarka, „ST“ – skubos tvarka.

Lyginant dviejų Seimo kadencijų (2012–2016 m. ir 2016–2020 m.) veiklos teisėkūros srityje statistinius duomenis matyti, kad ypatingos skubos ir skubos tvarka priimtų teisės aktų lyginamoji dalis I–VI sesijų metu didžiausia buvo 2016–2020 m. kadencijos I sesijos metu – tokia tvarka priimti teisės aktai sudaro net 40,67 proc. Vertinant 2016–2020 m. kadencijos rodiklius, panašus rezultatas

matyti III ir V sesijoje – atitinkamai 39,92 proc. ir 40,31 proc. teisės aktų taikyta tokia tvarka (žr. 11 pav.).

Atkreiptinas dėmesys, kad 2016–2020 m. kadencijos Seimas ypatingos skubos ir skubos tvarką taiko vis rečiau (išskyrus I sesiją).

Įdomiausias rodiklis vertinant sesijų metu taikytą ypatingos skubos ir skubos tvarką stebimas šios kadencijos VI sesijoje – tokia tvarka taikyta 8,85 proc. priimtų teisės aktų (ypatingos skubos tvarka buvo priimti tik 4 teisės aktai: 2 ratifikavimo įstatymai ir 2 nutarimai, o skubos tvarka buvo priimta 40 įstatymų). Tai yra 2,6 karto mažesnis rodiklis už prieš tai buvusios V sesijos rodiklį (23,04 proc.) ir net 4,6 karto mažesnis už jau minėtą I sesijos rodiklį (40,67 proc.). Toks ryškus ypatingos skubos ir skubos tvarkos taikymo pokytis sietinas su Konstitucinio Teismo 2019 m. balandžio 18 d. nutarimu dėl Miškų įstatymo pakeitimo ir įstatymų leidybos procedūros, be kita ko, įstatymų svarstymo ypatingos skubos tvarka¹.

11 pav. 2012–2016 m. ir 2016–2020 m. kadencijų Seime ypatingos skubos ir skubos tvarka svarstytų ir priimtų teisės aktų skaičius, palyginti su visų priimtų teisės aktų skaičiumi (pagal sesijas, proc.)

6 lentelė. Įstatymų ir nutarimų, priimtų ypatingos skubos tvarka, skaičius pagal iniciatorius, 2016–2020 m. kadencija*

Sesija	Prezidentas		Vyriausybė		Seimas	
	Įstatymų	Nutarimų	Įstatymų	Nutarimų	Įstatymų	Nutarimų
I	0	0	3	0	9	51
II	6	0	15	1	11	16
III	1	2	31	1	36	25
IV	0	0	10	1	7	9
V	2	1	8	2	12	11
VI	0	0	0	0	0	2
Suma	9	3	67	5	75	114
% pagal t. a. rūšį	5,96	2,46	44,37	4,10	49,67	93,44
Iš viso	12		72		189	

* Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko arba Seimo Pirmininką pavaduojančio jo pavaduotojo, arba Vyriausybės motyvuotu teikimu įstatymų ir Seimo nutarimų projektai gali būti svarstomi *ypatingos skubos tvarka* (LR Seimo Statuto 164 str. 1 d.).

Lentelėje neįtraukti ypatingos skubos tvarka priimti ratifikavimo dokumentai.

¹ Dėl Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 164 straipsnio 1 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai: <https://www.lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta1926/content>

Vertinant 2016–2020 m. kadencijos įstatymų ir nutarimų, I–VI sesijų laikotarpiu svarstytų ir priimtų **ypatingos skubos tvarka**, skaičių pagal iniciatorius, matyti, kad šiuo aspektu Seimas (Seimo nariai) inicijavo kur kas didesnę skaičių įstatymų ir nutarimų, priimtų ypatingos skubos tvarka nei Vyriausybė – atitinkamai 187 ir 72 (žr. 6 lentelę).

Iš visų ypatingos skubos tvarka priimtų įstatymų tiek Seimas, tiek Vyriausybė inicijavo panašų kiekį – atitinkamai 49,67 proc. (75 įstatymai) ir 44,37 proc. (67 įstatymai). Atkreiptinas dėmesys, kad I–III sesijų metu ypatingos tvarkos gan dažnas taikymas IV–V sesijų metų tapo gerokai retesnis – matyti itin akivaizdus tokia tvarka priimtų tiek Seimo, tiek Vyriausybės inicijuotų įstatymų projektų skaičiaus sumažėjimas. Statistiškai išskirtinėje VI sesijoje ypatingos skubos tvarka nebuvo priimtas nė vienas įstatymas.

Svarstant nutarimų projektus Seimo nariai ypatingos skubos tvarkos taikymą inicijavo 114 kartų (93,44 proc.), o Vyriausybė – vos 5 kartus (4,10 proc.). VI sesijoje ypatingos skubos tvarka buvo priimti tik 2 Seimo inicijuoti nutarimai.

2016–2020 m. kadencijoje ypatingos skubos tvarka buvo priimti 9 Respublikos Prezidento registruoti įstatymai (5,96 proc.) ir 3 nutarimai (2,46 proc.).

2. Seimo veiklos rodiklių palyginimas: 1992–2020 m. laikotarpio kadencijos

Lyginant visų Seimų (1992–2020 m. laikotarpio kadencijų) veiklą teisėkūros srityje pažymėtina, kad dažniausiai posėdžiavo 1992–1996 m. kadencijos Seimas, per šešias sesijas rinkęsis į 442 posėdžius. Mažiausiai posėdžiavo 2012–2016 m. kadencijos Seimas, aptariamam laikotarpiu rinkęsis į 266 posėdžius. Paskutinės, 2016–2020 m., kadencijos Seimas į posėdžius rinkosi 320 kartų (žr. 7 lentelę).

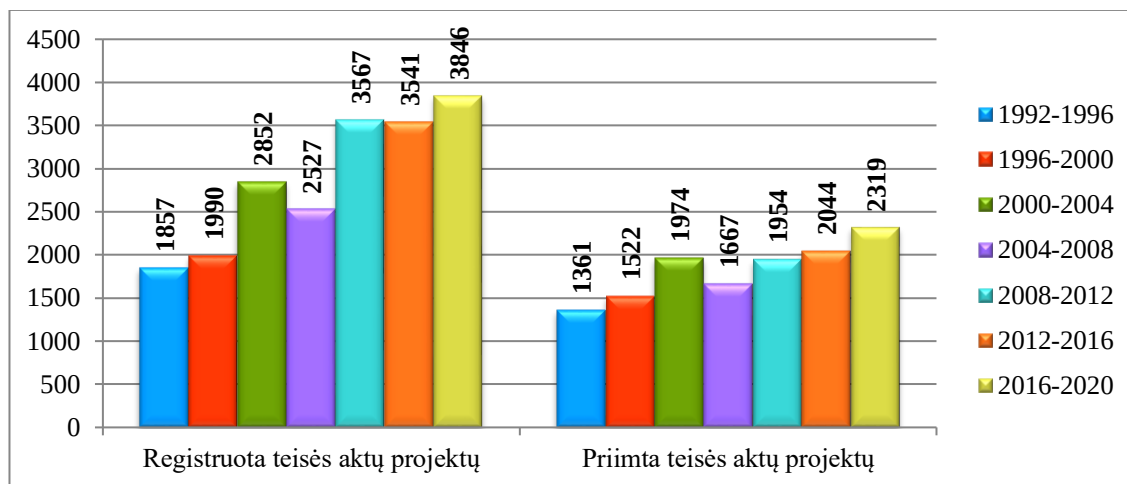
7 lentelė. Skirtingų kadencijų Seimo veiklos I–VI sesijų laikotarpiu teisėkūros srityje palyginimas

Seimo kadencija	Registruotų projektų skaičius	Priimtų teisės aktų skaičius	Priimtų įstatymų skaičius	Įstatymų, svarstytų ypatingos skubos tvarka, skaičius	Posėdžių skaičius	Įstatymai, svarstyti ypatingos skubos tvarka, %	Priimta per posėdį	Priimtų projektų skaičius	Priimta proj., %
1992–1996	1857	1076	571	84	442	14,7%	2,4	1361	73,3%
1996–2000	1990	1367	989	199	363	20,1%	3,8	1522	76,5%
2000–2004	2852	1762	1255	314	410	25,0%	4,3	1974	69,2%
2004–2008	2527	1320	769	211	321	27,4%	4,1	1667	66,0%
2008–2012	3567	1625	1116	622	348	55,7%	4,7	1954	54,8%
2012–2016	3541	1951	1424	503	266	35,3%	7,3	2044	57,7%
2016–2020	3846	2417	1732	184	320	10,6%	7,6	2319	60,3%

Vertinant skirtingų kadencijų Seimo veiklos rodiklius pagal vidutiniškai priimtų teisės aktų per posėdį skaičių, matyti, kad 2016–2020 m. kadencijos Seimas yra pats produktyviausias: vieno posėdžio metu priėmė vidutiniškai 7,6 teisės aktus. 1992–1996 m. kadencijos Seimo produktyvumas – mažiausias: priėmė vidutiniškai 2,4 teisės aktus per posėdį. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šį

kriterijų 2012–2016 m. kadencijos Seimas buvo taip pat pakankamai produktyvus – vidutiniškai 7,3 teisės aktai per posėdį.

Vertinant skirtingų kadencijų Seimo veiklą registruotų ir priimtų teisės aktų projektų skaičiaus aspektu, matyti, kad aktyviausias yra 2016–2020 m. kadencijos Seimas – registruoti 3 846 teisės aktų projektai, iš jų buvo priimti 2 319 projektai (žr. 12 pav.).

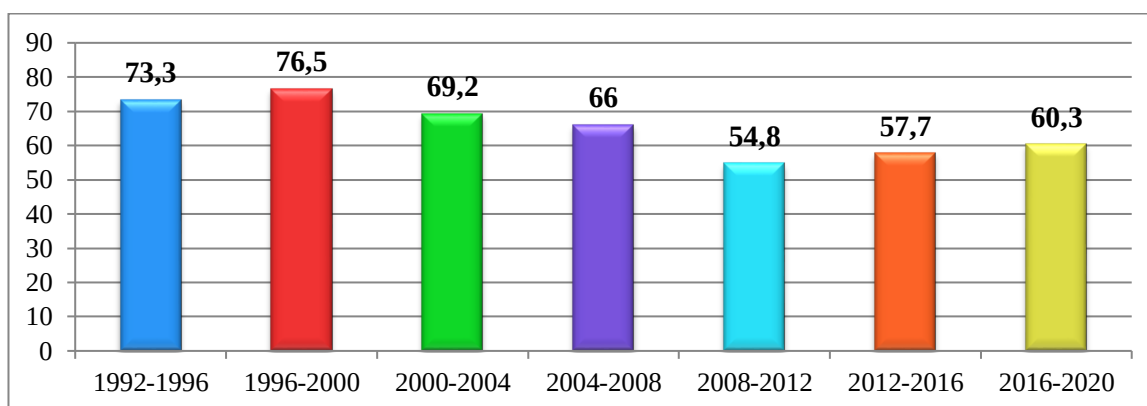

12 pav. Registruotų ir priimtų teisės aktų projektų skaičius, 1992–2020 m. laikotarpio Seimo kadencijos

Mažiausiai projektų užregistruota 1992–1996 m. Seimo kadencijoje – 1 857 projektai, jos metu mažiausiai projektų ir priimta – 1 361.

Nepaisant to, kad 2008–2012 m. Seimo kadencijoje teisės aktų projektų buvo registruota bene daugiausia (3 567) palyginti su kitų Seimo kadencijų atitinkamu laikotarpiu, tačiau jų realizavimo efektyvumo rodiklis (priimti 1 954 projektai) yra pats mažiausias ir sudaro 55,3 proc.

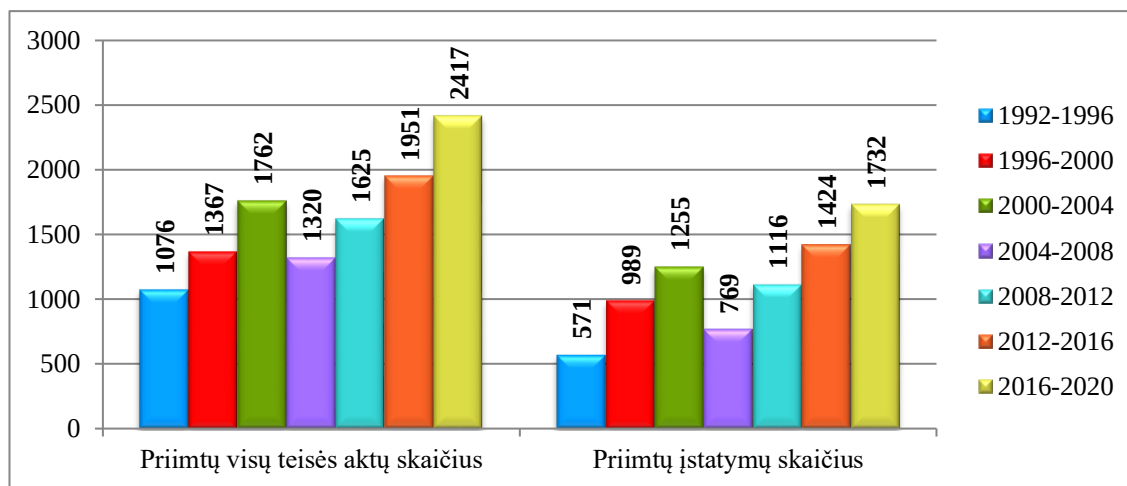
2016–2020 m. kadencijos, kaip ir 2012–2016 m., Seimo teisės aktų projektų realizavimo efektyvumas yra didesnis ir sudaro atitinkamai 60,3 proc. ir 57,8 proc. Tad atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktų projektų realizavimo efektyvumas paskutines tris Seimo kadencijas akivaizdžiai sumažėjo ir nesiekia 61 proc. Didžiausias teisės aktų projektų realizavimo efektyvumas buvo 1996–2000 m. kadencijos Seime – 76,5 proc. (žr. 13 pav.).

13 pav. Priimta teisės aktų projektų palyginti su registruotais projektais, 1992–2020 m. laikotarpio Seimo kadencijos (proc.)

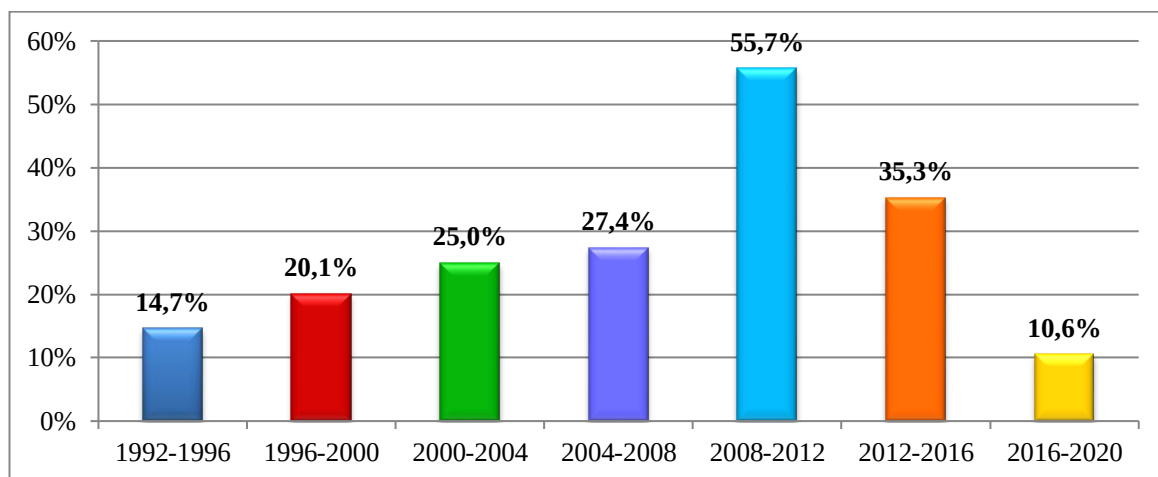
Vertinant 1992–2020 m. laikotarpio kadencijų Seimo veiklą priimtų visų teisės aktų ir priimtų įstatymų skaičiaus I–VI sesijų metu aspektu, matyti, kad daugiausiai teisės aktų buvo priimta šios, 2016–2020 m., kadencijos metu – 2 417, o mažiausiai 1992–1996 m. kadencijoje – 1 076.

Lyginant priimtų įstatymų skaičių atitinkamu Seimo kadencijų laikotarpiu (I–VI sesijos), mažiausiai įstatymų priimta vėlgi 1992–1996 m. Seimo kadencijoje – 571 įstatymas, o daugiausia priimta 2016–2020 m. kadenciją: I–VI sesijų metu priimti 1 732 įstatymai. Vertinant pagal šį rodiklį antroje vietoje yra 2012–2016 m. kadencijos Seimas, aptariamam laikotarpiu priėmęs 1 424 įstatymus (žr. 14 pav.).

14 pav. Bendras priimtų visų teisės aktų ir priimtų įstatymų skaičius, 1992–2020 m. laikotarpio Seimo kadencijos

Analizuojant visų septynių apžvelgiamų Seimo kadencijų rodiklius, ypatingos skubos tvarka priimtų įstatymų (kartu su ratifikaciniais įstatymais) skaičius procentais palyginti su visų priimtų įstatymų skaičiumi 2016–2020 m. kadencijoje sudaro 10,6 proc., ir tai yra pats mažiausias rodiklis (kiek didesnis, nesiekiantis 20 proc., yra tik 1992–1996 m., kai tokia tvarka buvo taikyta 14,7 proc.). Daugiausiai tokia tvarka priimtų įstatymų buvo 2008–2012 m. kadencijoje – 55,7 proc. (žr. 15 pav.).

15 pav. Ypatingos skubos tvarka priimtų įstatymų skaičius procentais, palyginti su visų priimtų įstatymų skaičiumi, 1992–2020 m. laikotarpio Seimo kadencijos

Apibendrinimai

Aptariamam laikotarpiui (I–VI sesijos) 2016–2020 m. Seime užregistruota 305 teisės aktų projektais daugiau nei 2012–2016 m. kadencijos Seime – atitinkamai 3 846 ir 3 541. ***Šios kadencijos Seimas apžvelgiamu laikotarpiu priėmė 275 teisės aktais daugiau nei praėjusios kadencijos Seimas – atitinkamai priimti 2 319 ir 2 044 teisės aktai.***

Šios kadencijos Seimas priėmė daugiau ir įstatymų – net 308 įstatymais daugiau už praėjusios kadencijos Seimo atitinkamą laikotarpį. Priimti įstatymai sudarė didžiąją visų priimtų teisės aktų dalį tiek šioje, tiek ir praėjusioje kadencijoje – atitinkamai 71,66 proc. ir 72,99 proc.

2016–2020 m. kadencijos Seimo nariai užregistravo šiek tiek mažiau teisės aktų projektų nei 2012–2016 m. kadencijos Seimo nariai – atitinkamai 58,22 proc. ir 65,35 proc. visų užregistruotų teisės aktų projektų. Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų skaičius išaugo – atitinkamai ***30,10 proc. ir 37,21 proc.***

Šioje kadencijoje Seimo narių užregistruotų teisės aktų projektų ir iš jų priimtų projektų skaičiaus santykis sudarė 51,09 proc., o praėjusioje sesijoje šis rodiklis buvo kiek mažesnis – 42,65 proc.

Vyriausybės parengti ir registruoti projektai šią kadenciją sulaukė kur kas mažesnio Seimo pritarimo (priimta 71,28 proc. registruotų projektų) nei praėjusią kadenciją (priimta 84,99 proc. projektų).

Daugiausiai priimtų įstatymų 2016–2020 m. kadencijoje inicijavo Vyriausybė – 64,49 proc. (praėjusioje taip pat daugiausia – 62,01 proc.). Seimo nariai šiuo laikotarpiu inicijavo 29,27 proc. visų priimtų įstatymų, ir tai yra kiek mažesnis rodiklis už prieš tai buvusios kadencijos, kai buvo priimta 32,23 proc. Seimo narių inicijuotų įstatymų.

Skubos ir ypatingos skubos tvarka I–VI sesijų laikotarpiu priimtų teisės aktų dalis nuo visų priimtų teisės aktų šioje kadencijoje akivaizdžiai sumažėjo. Praėjusią kadenciją skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai sudarė 36,34 proc., o šią kadenciją tokia tvarka priimti teisės aktų sumažėjo iki 25,69 proc. ***Skubos ir ypatingos skubos tvarka priimtų įstatymų dalis praėjusią kadenciją sudarė 28,09 proc., o šią nesiekė 20 proc. ir sudarė 19,16 proc. nuo visų priimtų įstatymų.***

Lyginant ypatingos skubos ir skubos tvarkos taikymo procedūrą šios Seimo kadencijos šešių sesijų metu matyti, kad I sesijos metu tokia tvarka priimti teisės aktai sudarė 40,67 proc., o VI sesijos metu tik 8,85 proc. teisės aktų – tai ***itin ryškus ankstesnių teisėkūros tendencijų pokytis.***

Informacijos ir komunikacijos departamento

Tyrimų skyriaus vyriausioji specialistė

Dalia Juknevičiūtė

Tel. (8 5) 239 6185, el. p. dalia.jukneviciute@lrs.lt

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus parengti analitiniai ir informaciniai darbai skirti Seimo narių parlamentinei ir Seimo kanceliarijos veiklai. Šiuose darbuose pateikta informacija nėra oficiali Lietuvos Respublikos Seimo pozicija.

Šį darbą atgaminti, išleisti, platinti, versti, perdirbti, viešai skelbti, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, galima tik gavus Seimo kanceliarijos leidimą.

Visais atvejais naudojant šį darbą privaloma nurodyti šaltinį.

© Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, 2019